NAURUKYYHKY

I. JAAVAN NAURUKYYHKY

Streptopelia sp.

Naurukyyhkyt eivät toistaiseksi ole saavuttaneet esim. undulaatin kaltaista suursuosiota, liekö tähän syynä harrastajien ennakkoluuloisuus "toripuluja" kohtaan vai se, ettei lajia aiempina vuosina ole lemmikkieläinliikkeissä ollut tarjolla kuin harvakseltaan. Moni seikka kuitenkin tukee kyyhkyjen pitämistä lemmikkinä, joten aikaa myöten tämäkin laji varmasti tulee saavuttamaan ansaitsemansa huomion harrastajien keskuudessa.

Naurukyyhky nimellä myydään Suomessa sekä Turkinkyyhkyn (*Streptopelia decaocto*) että Saharantunturikyyhkyn (*Streptopelia roseogrisea*) jälkeläisiä. Nämä kaksi lajia muistuttavat toisiaan hyvin paljon ja ne myös lisääntyvät keskenään, joten lemmikkinä pidettävät naurukyyhkyt saattavat olla hyvinkin sekavan perimän lintuja. Lemmikkilintuna pidettävät Saharantunturikyyhkyt luetaan joissain lähteissä omaksi alalajikseen *Streptopelia roseogrisea risoria*, joissain lähteissä kyseessä väitetään olevan täysin oman lajinsa *Streptopelia risoria.*

Toripuluun naurukyyhkyjä ei kuitenkaan tule sekoittaa. "Pulun" eli kesykyyhkyn kantamuoto on kalliokyyhky (*Columba livia*).

Naurukyyhkyjen koko vaihtelee 23 ja 28 cm välillä. Värimuotoja on olemassa useita, varsinkin USA :ssa erilaisia värimuotoja on tarjolla jo useita kymmeniä. Suomessa myydään ns. normaalia, jolla väritys vaaleanruskea ja kaulassa musta kaularengas. Myös valkoista ja albiinoa on tarjolla, vaikkakin puhdas albiino on harvinainen.

Luonnossa kyyhkyjen elinikä on lyhyt, jopa alle 2 vuotta, mutta lemmikkinä ne elävät helposti 12-15-vuotiaiksi eivätkä 20-vuotiaatkaan linnut ole harvinaisuuksia.

Luonteeltaan naurukyyhkyt ovat uteliaita, touhukkaita ja seurallisia. Tämän takia lintuja suositellaan pidettäväksi pareittain, jolloin ne saavat nauttia lajitoveriensa seurasta.

Naurukyyhkyn lauluääni on varsinkin uroskyyhkyille tavanomainen kujerrus "cuk-cu-duu". Innostuessaan kyyhkyt käyttävät naurua muistuttavaa kotkotustakin.

HÄKKI

Liian isoa häkkiä ei voi hankkia. Jonkinlainen minimikoko häkille on 100 x 60 x 75 cm, mikäli lintu saa olla koko päivän tai useita tunteja päivässä vapaana. Mikäli vapaana pitäminen ei ole mahdollista, on häkin oltava niin iso, että kyyhky voi siellä lentää. Tällainen häkki (ns. lentohäkki) on viisainta rakentaa itse teräsverkkoa tai häkkielementtejä käyttäen.

Häkki sijoitetaan huoneistossa ainakin pöydän korkeudelle, lintuhäkin paikka ei ole lattialla. Häkki sijoitetaan vedottomaan, valoisaan paikkaan, ei kuitenkaan suoraan auringonpaisteeseen. Linnuista on mukavaa tarkkailla perheenjäsenten toimia, mutta ne kaipaavat omaakin rauhaa, joten huoneiston levottomin paikka ei ole suositeltava.

Häkkiin sijoitetaan useita orsia, varoen kuitenkin täyttämästä häkkiä liikaa.

Paras orsimateriaali on puu. Lehtipuiden oksat sopivat linnuille hyvin, sillä eripaksuisilla orsilla istuskelu on oivaa voimistelua lintujen jalkalihaksille. Myös lemmikkieläinliikkeissä myytävät kankaiset orret antavat vaihtelua. Orret voi kiinnittää häkin seiniin, mutta luonnonmukaisemman tuntuista olisi, jos orret liikkuisivat kuin puun oksat tuulessa. Voit siis kiinnittää osan orsista metallisella ketjulla häkin kattoon tai käyttää linnuille tarkoitettuja keinuja. Tämä heiluriliike kehittää lintujen tasapainoaistia, jota ne tarvitsevat lentäessäänkin.

Orsista ainakin osa on hyvä päällystää ns. orsipaperilla (hiekkapaperi tähän tarkoitukseen). Kun linnut istuvat orsilla, niiden kynnet osuvat paperiin ja kuluvat. Lemmikkieläinliikkeissä myydään myös ns. pedikyyriorsia tähän tarkoitukseen. Tarkkaile silti kynsiä, ne saattavat kasvaa liian pitkiksi, jolloin kynsiä tulee lyhentää eläinten kynsisaksilla. Liian pitkät kynnet saattavat tarttua kiinni esim. kankaaseen, jolloin

Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar Faunatar

pahimmassa tapauksessa linnun varvasluu voi murtua.

Häkin pohja peitetään lintuhiekalla, sanomalehdellä tai lintujen hiekkapaperilla. Kyyhkyn uloste on suhteellisen löysää, joten häkki voidaan tarvittaessa siivota vaikka päivittäin.

TARVIKKEET

Häkissä tulee olla vesiautomaatti tai vesikuppi, jonka vesi vaihdetaan päivittäin.

Ruokakuppeja tulee olla ainakin kolme: yksi perusruoalle, yksi voimaruoalle ja yksi lintuhiekalle (näistä lisää myöhemmin). Kyyhkyt poimivat mielellään ruokaa myös maasta, joten osa kupeista voidaan hyvin sijoittaa häkin pohjalle.

Kyyhkyt nauttivat kylpemisestä ja niille tulisikin tarjota siihen mahdollisuus ainakin pari kertaa viikossa. Kylpyastiaksi sopii tukeva, kookas astia, jonka pohjalla on muutama sentti vettä. On huolehdittava, etteivät linnut altistu kylvyn jälkeen vedolle, kosteana ne ovat erityisen herkkiä vilustumaan.

Linnuille myytäviä leluja on lemmikkieläinliikkeissä paljon. Naurukyyhkyllekin leluista on hupia, mutta on muistettava, ettei peili tai muovilintu koskaan korvaa hoitajan tai lajikumppanin seuraa, eikä vapaana lentämistä.

RAVINTO

Kyyhkyt ovat pääosin siemensyöjiä, mutta lisäksi niille tulee tarjota kasviksia ja hieman hyönteisiäkin.

Kyyhkyille on olemassa omat erikoisruokansa, mutta ruoan voi sekoittaa itsekin yhdistelemällä esim. undulaatin tai peipon siemenseosta, hamppua, hirssiä, murskattua maissia, kauraa, ohraa, vehnää sekä hyönteissyöjälintujen ruokaseosta (ns. beon ruokaa). Lisäksi tarjotaan salaattia, pinaattia, porkkanaraastetta, persiljaa, voikukkaa, omenaa, piharatamoa, herneitä, tomaattia, keitettyä kananmunaa ym. Linnuille voi myös itse idättää vehnää ja kauraa. Kyyhkyt syövät mielellään myös eläviä, pienikokoisia hyönteisiä kuten lemmikkieläinliikkeissä myytäviä jauhomatoja.

Voimaruoka on kananmunasta, hunajasta, hirssistä ja muista ravintoaineista koostuva vitamiiniruoka, jota voi tarjota linnulle jatkuvasti. Erityisen tärkeää se on nuorelle, sulkasatoiselle, munivalle tai sairaalle linnulle.

Simpukankuorirouhe, seepiansuomu tai jokin muu kalkinlähde tulee kyyhkyillä olla saatavillaan jatkuvasti.

Kyyhkyt ovat suoranokkia ja nielevät ruokansa joko kokonaan tai osittain kokonaisena. Tästä ja ruoan korkeasta kuitupitoisuudesta johtuen, ne tarvitsevat läpi elämänsä linnuille sopivaa ruoansulatushiekkaa, joka hienontaa ruoan niiden vatsassa.

Vitamiineja linnuille voi tarjota varsinkin vuoden pimeimpään aikaan juomaveden mukana tai jyvien päälle lisättävänä jauheena.

Kielletyllä listalla ruokinnassa ovat mm. kaakao, suklaa, kahvi, avokado, alkoholi, raparperi, vihreät perunat sekä kaikki maustettu, suolainen, sokerinen tai rasvainen ruoka

Lisätietoa kyyhkyn ruokinnasta voi kysyä läheisestä Faunatar-ketjun myymälästä.

SULKASATO

Linnuilla on sulkasato keskimäärin kaksi kertaa vuodessa. Lintujen höyhenpeite uusiutuu sulkasadon yhteydessä 4-6 viikossa, mutta mikäli höyhennys jää puutteelliseksi tai uudet höyhenet ovat hauraita, saattaa syynä olla yksipuolinen ravinto.

LISÄÄNTYMINEN

Naurukyyhkyjen sukupuolten määritys ei ole aivan niin helppoa kuin monen muun linnun. Suurimmat erot löytyvät lintujen käyttäytymisestä: uros kosiskelee naarastaan kujertelemalla, kumartelemalla ja "tanssien", vaikkakin joskus myös naaraat kujertelevat innostuessaan. Naaraat ovat yleensä koiraita sirompia ja mahdollisesti myös pienikokoisempia. Värityksissä ei sukupuolten välillä ole eroja.

Sukukypsiksi kyyhkyt tulevat noin 6-8 kuukauden iässä. Pesivän pariskunnan tulee olla terveitä ja hyväkuntoisia, sillä munien haudonta ja poikasten hoito on raskasta. Lisävitamiinien antaminen pesinnän aikana onkin suositeltavaa.

Pesäksi soveltuu tukeva astia häkin lattialla tai häkin seinustalla. Vaikka kyyhkyt ovat melko lahjattomia pesänrakentajia, voi niille materiaaliksi tarjota mm. kuivattua heinää, olkea ja ohuita, lyhyehköjä puutikkuja.

Kyyhkynaaras munii yhdestä kahteen kiiltävän valkoista munaa kerrallaan. Munien koko on noin 2/3 golf-pallosta. Munia haudotaan 12-18 vuorokautta.

Pariskunta hoitaa poikasia yhdessä ruokkien niitä kupujensa seinämistä erittyvällä kupumaidolla. Jyväkuppi (ja vesikuppi) on hyvä sijoittaa poikasten ulottuville, sillä kun poikaset ovat noin 1,5 viikon ikäisiä alkavat emolinnut opettamaan niitä jyvien syömiseen. Sopivia siemenseoksia ovat mm. peipoille ja kanarianlinnuille tarkoitetut, pienikokoiset jyvät.

Poikaset lähtevät pesästä hieman alle kuukauden iässä ja tulevat luovutusikäisiksi, kun tästä on kulunut muutama viikko.

MUUTA HUOMIONARVOISTA

Mikäli lintu näyttää sairaalta, käyttäytyy omituisesti tai lakkaa syömästä, ota yhteyttä lintuihin perehtyneeseen eläinlääkäriin tai eläimen myyjään.

Teksti ja kuvat © Faunatar-ketju. Ohjeen jakaminen ja kopiointi sallittu ainoastaan Faunatar-ketjun myymälöille.